

การดำเนินการเกี่ยวกับร่างกฎกระทรวง

๓.๑ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย กฎหมายที่จะดำเนินการยกร่างและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ใช้เวลาประมาณ ๗ - ๑๕ วัน ซึ่งนิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องศึกษาทำความเข้าใจเรื่องที่ต้องดำเนินการและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยผู้บังคับบัญชาต้องกำกับให้นิติกรเจ้าของเรื่องทำความเข้าใจเนื้อหาสาระสำคัญของเรื่องและข้อมูลประกอบอย่างละเอียดรอบคอบ

๓.๒ ดำเนินการยกร่างกฎกระทรวง

๓.๒.๑ กรณีที่ต้องมีการตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อดำเนินการยกร่างกฎหมาย จะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ มีผลกระทบหรือเกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่น ตลอดจนภาคเอกชน ซึ่งอาจเป็นนโยบายของผู้บังคับบัญชาระดับสูง ให้ตั้งคณะทำงาน หรือนิติกรเจ้าของเรื่องหารือกับผู้บังคับบัญชาว่าเรื่องที่ได้รับมอบหมายสมควรตั้งคณะทำงาน ยกร่างกฎกระทรวงหรือไม่ ในการแต่งตั้งคณะทำงานนั้น นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องพิจารณาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะดำเนินการโดยตรง และประสานงานกับหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งเป็นคณะทำงานให้มอบหมายผู้แทนที่เหมาะสมเข้าร่วมประชุมเพื่อให้สามารถนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจนต่อคณะทำงาน การดำเนินการยกร่างโดยคณะทำงานใช้ระยะเวลาประมาณ ๓๐ - ๔๕ วัน

๓.๒.๒ กรณีนอกจาก ๓.๒.๑ คือ เป็นเรื่องที่ไม่ได้มีผลกระทบกับหน่วยงานอื่นหรือเป็นเรื่องที่ไม่ยุ่งยาก นิติกรเจ้าของเรื่องจะดำเนินการยกร่างเอง ใช้ระยะเวลาประมาณ ๗ - ๑๕ วัน และในการดำเนินการยกร่างกฎกระทรวง นิติกรเจ้าของเรื่องควรหารือกับผู้บังคับบัญชาทำความเข้าใจประเด็นของเรื่องที่ต้องดำเนินการเพื่อกำหนดแนวทางให้ชัดเจนก่อนดำเนินการยกร่าง เสร็จแล้วเสนอหัวหน้ากลุ่มงานร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาพิจารณาและอาจมีการประชุมกลุ่มงานพัฒนากฎหมายกฎหมายเพื่อให้นิติกรอื่นร่วมแสดงความคิดเห็นในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องของร่างกฎกระทรวงที่นิติกรเจ้าของเรื่องยกร่างให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์

๓.๓ เมื่อคณะทำงานตาม ๓.๒.๑ หรือนิติกรเจ้าของเรื่องตาม ๓.๒.๒ ดำเนินการยกร่างกฎกระทรวงเสร็จ ให้เสนอเรื่องและร่างกฎกระทรวงพร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลให้ผู้บังคับบัญชาและอธิบดีกรมที่ดินพิจารณาใช้ระยะเวลาประมาณ ๓ - ๕ วัน โดยข้อเสนอจะเป็นการเสนอเพื่อพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนากฎหมายของกรมที่ดินหรือคณะกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายของกรมที่ดินพิจารณาร่างกฎกระทรวง เว้นแต่ ผู้บังคับบัญชาจะสั่งเป็นอย่างอื่น ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาแก้ไขร่างกฎกระทรวง ให้นิติกรเจ้าของเรื่องรีบดำเนินการตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาให้เสร็จภายใน ๓ - ๕ วัน

อนึ่ง บางกรณีอาจเสนออธิบดีกรมที่ดินพิจารณาไม่ต้องเสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณาก็ได้ ซึ่งต้องพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ไป โดยนิติกรเจ้าของเรื่องต้องหารือกับหัวหน้ากลุ่มงานร่างกฎหมายและให้คำปรึกษา

๓.๔ จัดเตรียมรายละเอียดข้อมูลเพื่อนำเสนอคณะกรรมการฯ กรณีที่เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่แล้วนิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องทำบัญชีเปรียบเทียบสาระสำคัญและเหตุผลกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันกับการแก้ไขเพิ่มเติมด้วย ขั้นตอนนี้ใช้ระยะเวลาประมาณ ๓ - ๕ วัน

๓.๕ เสนอร่างกฎกระทรวงให้คณะกรรมการฯ พิจารณา ใช้ระยะเวลาประมาณ ๒๐ - ๓๐ วัน โดยนิติกรเจ้าของเรื่องต้องสรุปสาระสำคัญพร้อมด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ส่งให้คณะกรรมการฯ เป็นการล่วงหน้าก่อนกำหนดนัดประชุมเพื่อให้คณะกรรมการฯ มีเวลาศึกษาทำความเข้าใจเรื่องที่จะพิจารณา และในการนำเสนอร่างกฎกระทรวงและชี้แจงหลักการเหตุผลตลอดจนข้อมูลต่อคณะกรรมการฯ นิติกรเจ้าของเรื่องต้องศึกษาทำความเข้าใจสาระสำคัญในประเด็นต่างๆ

ของเรื่อง ตลอดจนหารือกับผู้บังคับบัญชาหรือจัดประชุมกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย เพื่อซักซ้อมแนวทางการนำเสนอและชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ ได้อย่างชัดเจนและถูกต้องชัดเจน นอกจากนี้ ในการพิจารณาของคณะกรรมการฯ นิติกรเจ้าของเรื่องต้องพยายามสรุปแนวทางและความเห็นของคณะกรรมการฯ แต่ละประเด็นเพื่อทบทวนให้คณะกรรมการฯ ทราบอย่างชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อให้จัดทำมติของคณะกรรมการฯ ได้อย่างถูกต้อง

๓.๖ ปรับปรุงแก้ไขร่างกฎกระทรวงตามความเห็นของคณะกรรมการฯ ใช้ระยะเวลาประมาณ ๓ - ๕ วันเสร็จแล้วนำเสนอผู้บังคับบัญชาและอธิบดีกรมที่ดินเพื่อเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาอนุมัติให้คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาร่างกฎกระทรวง

ก่อนนำเสนอเรื่องไปยังกระทรวงมหาดไทย นิติกรเจ้าของเรื่องต้องตรวจสอบหลักการและนโยบายของกระทรวงมหาดไทยและรัฐบาลให้ชัดเจน เพื่อให้ทราบว่ามีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักการหรือนโยบายอย่างไรหรือไม่

๓.๗ เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมายให้คณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องจัดเตรียมข้อมูล จำนวน ๒๐ ชุด ส่งให้สำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการฯ ตามที่ฝ่ายเลขานุการแจ้งมา

๓.๘ เมื่อสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยแจ้งกำหนดวัน เวลา ประชุมคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย สำนักงานเลขานุการกรม กรมที่ดิน จะเสนออธิบดีมอบหมายผู้แทนกรมที่ดินไปชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ หากสำนักงานเลขานุการกรมไม่ดำเนินการ นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องดำเนินการเอง โดยมอบหมายผู้ที่ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองเป็นผู้แทน (หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๑๑/ว ๑๕๗ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๓๙)

ก่อนที่นิติกรเจ้าของเรื่องจะเข้าชี้แจงและนำเสนอข้อมูลต่อคณะกรรมการฯ นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องทำความเข้าใจ และหารือกับผู้บังคับบัญชาหรือจัดประชุมกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย เพื่อซักซ้อมแนวทางการนำเสนอและชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ และในการชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องนำเสนอข้อมูลให้ชัดเจนครบถ้วน เพื่อให้การพิจารณาของคณะกรรมการฯ ตรงตามประเด็นที่ต้องการ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้นิติกรอื่นเข้าชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ แทนนิติกรเจ้าของเรื่อง นิติกรผู้ได้รับมอบหมายจะต้องศึกษาทำความเข้าใจความเป็นมา เจตนารมณ์ และสาระสำคัญของเรื่อง ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถชี้แจงต่อคณะกรรมการฯ ได้อย่างถูกต้อง และนิติกรเจ้าของเรื่องหรือนิติกรผู้ได้รับมอบหมายต้องประสานงานเพื่อสรุปประเด็นสาระสำคัญ ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หรือนำเสนอข้อมูลดังกล่าวให้ผู้แทนกรมที่ดินทราบเป็นการล่วงหน้าก่อนไปชี้แจงภายหลังเสร็จการพิจารณาของคณะกรรมการฯ แล้ว นิติกรเจ้าของเรื่องต้องประสานงานกับฝ่ายเลขานุการเพื่อสรุปความเห็นและมติของที่ประชุมแต่ละประเด็นให้ชัดเจนเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างกฎกระทรวงตามมติของคณะกรรมการฯ ต่อไป โดยที่การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยเป็นการพิจารณาของหน่วยงานภายนอก กรมที่ดินมิได้ดำเนินการเอง จึงไม่อาจกำหนดระยะเวลาการดำเนินการได้

๓.๙ การเสนอร่างกฎกระทรวงต่อที่ประชุมกระทรวงมหาดไทยภายหลังจากการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย สำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยจะเป็นผู้ดำเนินการแล้วแจ้งให้กรมที่ดินทราบพร้อมด้วยมติของคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยให้กรมที่ดินทราบ

๓.๑๐ เมื่อได้รับทราบมติของคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยแล้ว นิติกรเจ้าของเรื่องต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างกฎกระทรวงตามความเห็นของคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยให้แล้วเสร็จภายใน ๓ - ๕ วัน

๓.๑๑ นิติกรเจ้าของเรื่องต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างกฎกระทรวงให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย แล้วเสนอผู้บังคับบัญชาและอธิบดีกรมที่ดิน เพื่อส่งเรื่องให้กระทรวงมหาดไทยนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาส่งเรื่องพร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลบัญชีเปรียบเทียบ และบันทึกวิเคราะห์สรุป จำนวน ๑๒๐ ชุด ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ขั้นตอนนี้ใช้ระยะเวลาประมาณ ๕ - ๗ วัน

โดยเมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยลงนามในหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและออกเลขที่หนังสือที่กระทรวงมหาดไทยแล้ว ให้นิติกรเจ้าของเรื่องรีบส่งเรื่องไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓ วันทำการนับแต่วันออกเลขที่หนังสือ (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๑/ว ๑๐๖ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๐)

๓.๑๒ ก่อนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี อาจเสนอเรื่องให้คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งสำนักงานเลขาธิการกรมจะได้เสนออธิบดีกรมที่ดินมอบหมายผู้แทนกรมที่ดินไปชี้แจงต่อคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี กรณีที่สำนักงานเลขาธิการกรมมิได้ดำเนินการดังกล่าว นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องดำเนินการเสนออธิบดีกรมที่ดินมอบหมายผู้แทนกรมที่ดิน ในการนี้นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องประสานงานกับผู้แทนกรมที่ดินเพื่อเสนอข้อมูลเกี่ยวกับร่างกฎกระทรวงและข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการชี้แจงต่อคณะกรรมการกลั่นกรองฯ และหากเรื่องถูกนำเสนอต่อคณะกรรมการกลั่นกรองฯ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นกรรมการ นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องจัดเตรียมข้อมูลและประสานงานกับสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยเนื่องจากอาจต้องเข้าชี้แจงข้อมูลต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือรองปลัดกระทรวงมหาดไทยที่ได้รับมอบหมายก่อนวันประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองฯ หนึ่งวัน สำหรับกรณีที่เรื่องถูกนำเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองฯ คณะอื่น ให้จัดเตรียมข้อมูลและเข้าชี้แจงรายละเอียดต่อที่ประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองฯ โดยตรง (บันทึกกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๒๖/๑๓๘๖๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๔)

๓.๑๓ เมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบหรือเพื่อพิจารณา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะแจ้งให้กระทรวงมหาดไทยจัดทำคำชี้แจงร่างกฎกระทรวง ซึ่งกระทรวง มหาดไทยจะแจ้งให้กรมที่ดินดำเนินการจัดทำคำชี้แจงส่งให้กระทรวงมหาดไทยโดยด่วนที่สุด นิติกรเจ้าของเรื่องต้องรีบจัดทำคำชี้แจงพร้อมทั้งแจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ที่จะไปเตรียมชี้แจงในวันประชุมคณะรัฐมนตรีให้สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ดำเนินการต่อไป โดยคำชี้แจงจะต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีรับหลักการร่างกฎกระทรวงและส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป ซึ่งการมอบหมายผู้แทนไปเตรียมชี้แจงข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีควรพิจารณามอบหมายให้ข้าราชการระดับสูงซึ่งดำรงตำแหน่งอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าขึ้นไป เว้นแต่กรณีจำเป็นก็ให้พิจารณามอบหมายผู้ดำรงตำแหน่งที่ไม่ต่ำกว่ารองอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า (หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๑/ว ๑๔๑๒ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๓๖)

โดยที่การดำเนินการตามขั้นตอนนี้เป็นเรื่องที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาต้องกำชับให้นิติกรเจ้าของเรื่องพิจารณาดำเนินการให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และนิติกรเจ้าของเรื่องต้องติดต่อประสานงานกับกระทรวงมหาดไทยหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างรวดเร็ว และตรวจทานตลอดจนตรวจสอบข้อมูลที่จัดทำอย่างละเอียดรอบคอบมิให้มีข้อผิดพลาดบกพร่อง

ก่อนวันประชุมคณะรัฐมนตรี สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย อาจแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาและนิติกรเจ้าของเรื่องไปสรุปสาระสำคัญและชี้แจงให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบก่อนวันประชุมคณะรัฐมนตรี

๓.๑๔ ก่อนวันประชุมคณะรัฐมนตรีนิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องประสานงานกับผู้แทนกรมที่ดิน (อธิบดีกรมที่ดินหรือรองอธิบดีกรมที่ดินที่ได้รับมอบหมายหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย) เพื่อสรุปสาระสำคัญ ประเด็น ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ให้ผู้แทนกรมที่ดินได้รับทราบเพื่อที่จะสามารถชี้แจงให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย และคณะรัฐมนตรี ซึ่งการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอาจเสนอเป็นวาระเพื่อพิจารณาหรือวาระเพื่อทราบ และในการประชุมคณะรัฐมนตรีผู้แทนกรมที่ดินอาจต้องเข้าชี้แจงต่อคณะรัฐมนตรีหรือไม่แล้วแต่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี

๓.๑๕ เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงแล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะแจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบว่าคณะรัฐมนตรีได้มีมติอย่างไร เมื่อใด และได้ส่งเรื่องให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาต่อไป

๓.๑๖ เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีหนังสือเรียนอธิบดีกรมที่ดิน เชิญประชุมพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกา นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องเสนออธิบดีกรมที่ดินมอบหมายผู้แทนระดับรองอธิบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไปเข้าร่วมประชุม (หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๑๖/ว ๒๐๐๓ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๓๘)

๓.๑๗ ก่อนเข้าชี้แจงต่อคณะกรรมการกฤษฎีกานิติกรเจ้าของเรื่องต้องประสานงานเพื่อสรุปประเด็น สาระสำคัญ ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้อง หรือนำเสนอข้อมูลดังกล่าวให้ผู้แทนกรมที่ดินทราบเป็นการล่วงหน้าก่อนไปชี้แจง โดยนิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องทำความเข้าใจ และหารือกับผู้บังคับบัญชาหรือจัดประชุมกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย เพื่อซักซ้อมแนวทางการนำเสนอและชี้แจงต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา และในการชี้แจงต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องนำเสนอข้อมูลให้ผู้แทนกรมที่ดินทราบตามประเด็นในการพิจารณาเพื่อให้การชี้แจงเป็นไปด้วยความถูกต้องสมบูรณ์ ภายหลังเสร็จการพิจารณาของคณะกรรมการฯ แล้ว นิติกรเจ้าของเรื่องต้องประสานงานกับฝ่ายเลขานุการเพื่อสรุปความเห็นและมติของที่ประชุมแต่ละประเด็นให้ชัดเจนเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขร่างกฎกระทรวงให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป

ในกรณีที่เป็นการพิจารณาในระดับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มิใช่การพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้ถือปฏิบัติเช่นเดียวกัน

๓.๑๘ เมื่อเสร็จการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะแจ้งให้กรมที่ดิน และกระทรวงมหาดไทยแจ้งยืนยันความเห็นชอบในร่างกฎกระทรวงที่ผ่านการพิจารณาแล้ว ภายใน ๑๕ วัน เพื่อที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะได้ดำเนินการต่อไป (หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๑๓๗ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๓ และหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๗ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๔๕) ซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะส่งให้กรมที่ดินดำเนินการ นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องรีบแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อมส่งร่างกฎกระทรวงที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้วและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณายืนยันความเห็นส่งให้สำนักกฎหมายทราบโดยด่วน เสร็จแล้วเสนอผู้บังคับบัญชาและอธิบดีกรมที่ดิน (ในส่วนของกรมที่ดิน) ลงนามในหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา สำหรับในส่วนกระทรวงมหาดไทยจะต้องเสนอให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยลงนามในหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓.๑๙ เมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดำเนินการเสร็จแล้วจะส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะพิจารณาว่าเรื่องนั้นคณะกรรมการกฤษฎีกาแก้ไขเล็กน้อยและเป็นเรื่องที่ไม่มีผลกระทบต่อหน่วยงานอื่นจะไม่นำเสนอคณะรัฐมนตรี แต่หากคณะกรรมการกฤษฎีกาแก้ไขเพิ่มเติมมาก และเป็นเรื่องสำคัญจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ร่างกฎกระทรวงที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

๓.๑๙.๑ ในกรณีที่มีการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะแจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบ และกระทรวงมหาดไทยจะแจ้งให้กรมที่ดินดำเนินการจัดทำคำชี้แจงส่งให้กระทรวงมหาดไทย โดยด่วนที่สุด นิติกรเจ้าของเรื่องต้องรีบจัดทำคำชี้แจงพร้อมทั้งแจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ (รองอธิบดีกรมที่ดินหรือผู้อำนวยการสำนักที่เกี่ยวข้อง) ที่จะไปเตรียมชี้แจงในวันประชุมคณะรัฐมนตรีให้สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการต่อไป โดยคำชี้แจงจะต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบร่างกฎกระทรวงที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยที่การดำเนินการตามขั้นตอนนี้เป็นเรื่องที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาต้องกำชับให้นิติกรเจ้าของเรื่องพิจารณาดำเนินการให้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างกฎกระทรวงดังกล่าว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะแจ้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยลงนาม ตลอดจนวัน เดือน ปี ในร่างกฎกระทรวง เสร็จแล้วให้ส่งไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

๓.๑๙.๒ ในกรณีที่ไม่ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะแจ้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยลงนาม ตลอดจนวัน เดือน ปี ในร่างกฎกระทรวง เสร็จแล้วให้ส่งไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

๓.๒๐ เมื่อได้รับแจ้งนิติกรเจ้าของเรื่องต้องรีบเสนอผู้บังคับบัญชาและอธิบดีกรมที่ดินเพื่อส่งให้กระทรวงมหาดไทยนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาลงนามในกฎกระทรวง ตลอดจนวัน เดือน ปี เสร็จแล้วให้ส่งต้นฉบับและสำเนากฎกระทรวง พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผล จำนวน ๕ ชุด ไปให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ในการนี้นิติกรเจ้าของเรื่องจะต้องประสานงานกับสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอย่างต่อเนื่องใกล้ชิด เพื่อให้ทราบกำหนดการประกาศราชกิจจานุเบกษาที่แน่นอนเพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป

๓.๒๑ เมื่อส่งร่างกฎกระทรวงไปให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว แม้ว่าจะยังไม่ทราบกำหนดการประกาศราชกิจจานุเบกษา ให้นิติกรเจ้าของเรื่องหารือกับหัวหน้ากลุ่มงานร่างกฎหมายและให้คำปรึกษาเพื่อพิจารณาดำเนินการดังนี้

๓.๒๑.๑ ในกรณีที่ร่างกฎกระทรวงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่โดยตรง ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นควรแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบเพื่อศึกษาทำความเข้าใจล่วงหน้า ให้นิติกรเจ้าของเรื่องรีบเสนออธิบดีกรมที่ดินลงนามในหนังสือส่งร่างกฎกระทรวง พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญ และแนวทางปฏิบัติเบื้องต้น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ศึกษาทำความเข้าใจเป็นการล่วงหน้า

๓.๒๑.๒ กรณีที่เป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่นภายนอกกรมที่ดิน จะต้องพิจารณาแจ้งให้ทราบด้วย เพื่อเตรียมพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓.๒๑.๓ กรณีที่ร่างกฎกระทรวงมีแบบพิมพ์แนบท้ายร่างกฎกระทรวง ให้รีบประสานงานกับโรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบรูปแบบ ขนาด และจำนวนการจัดพิมพ์เอกสารแนบท้ายที่ถูกต้องตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๑๔ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๕ และส่งแบบพิมพ์ท้ายร่างกฎกระทรวงพร้อมด้วยหลักเกณฑ์การจัดพิมพ์เอกสาร แนบท้ายตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดังกล่าวให้กองการพิมพ์ดำเนินการพิมพ์ เสร็จแล้วรีบส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

๓.๒๒ เมื่อทราบกำหนดการประกาศราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้นิติกรเจ้าของเรื่องรีบเสนออธิบดีลงนามในหนังสือแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบอีกครั้งหนึ่งต่อไป

ในกรณีที่ไม่จำเป็นต้องส่งให้เจ้าหน้าที่ศึกษาทำความเข้าใจล่วงหน้า ให้นิติกรเจ้าของเรื่องรีบเสนออธิบดีลงนามในหนังสือแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป พร้อมทั้งแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

Work Flow การดำเนินการเกี่ยวกับร่างกฎกระทรวง

